

V. V. Tupchenko

The article deals with possibilities of foreign language as means of intercultural communication in teaching foreign language in higher school. Different scientific approaches to studying intercultural communication problems are analyzed and main directions in study of the problem are defined.

Keywords: *intercultural communication, foreign language, culture, language cooperation, language model.*

Тупченко Валерія Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент міжфакультетської кафедри іноземних мов Луганського національного аграрного університету. (м. Луганськ, Україна) E-mail: tupchenkovaleriya@mail.ru

Tupchenko Valeriya Volodymyrivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Interfaculty Chair of Foreign Languages of Lugans'k National Agrarian University (Luhans'k, Ukraine). E-mail: tupchenkovaleriya@mail.ru

Рецензент – член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор Шевченко Галина Павлівна.

Reviewer – Member-correspondent of National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor Shevchenko Galyna Pavlivna

УДК 378.147

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Т. С. Халімовська, В. Г. Лосик, Н. Ф. Соломко

У статті розглядаються сучасні підходи до організації занять з фізичного виховання, які сприяють формуванню здорового способу життя студентів. Проблеми освіти у галузі фізичного виховання розглянуто з точки зору розуміння індивідуальності, інтересів і потреб студентської молоді.

Ключові слова: *фізичне виховання, особистість, мотивація, педагогічні умови.*

Проблема визначення ролі сучасного фізичного виховання у формуванні особистості та здорового способу життя набуває все більшої актуальності. Саме фізкультурно-спортивній діяльності віддано пріоритет у вихованні здорового покоління молоді, тому що саме тут вирішуються не тільки виховні та освітні завдання, а ще й оздоровчі.

Впровадження в процес організації фізичного виховання новітніх технологій мотивує студентів до занять фізичними вправами, оптимізувати власну рухову активність не тільки під час навчальних занять, а й у позааудиторний час, сприяє формуванню здорового стилю життя. Використання ціннісних, загальнокультурних, пізнавальних, інформаційних, особистісно-орієнтованих компетенцій розширює коло пізнань студентської молоді.

Інновації у фізичному вихованні дають можливість студентам не тільки фізично розвиватися, а й формують світогляд, здатність сформувати власну освітню траєкторію та програму життєдіяльності в цілому.

Науковцями ведеться активний пошук стратегічних орієнтирів та умов вирішення проблеми формування здорового способу життя студента: І. Брехман, Е. Вайнер, О. Васильєва, О. Гладошук, Г. Зайцев, В. Колбанов, В. Панок, К. Петровський, А. Попов, Р. Раєвський, Т. Ротерс, В. Скумін, В. Сластьонін, Л. Татарникова, О. Язловецька.

Сучасна система освіти повинна створювати оптимальні умови для реалізації особистих потреб студентської молоді. Науковці вважають, що стратегічною метою вищої освіти повинне бути створення середовища, яке сприяло б фізичному оздоровленню студентів, морально-етичному становленню особистості, можливості підтримати існуючий рівень здоров'я, поліпшити його, сформувати навички здорового способу життя (М. Виленський, І. Мудрик, О. Леонов, Т. Круцевич, В. Кузьменко).

Аналіз наукової літератури та педагогічної практики виявив, що існуюча система фізичного виховання не в повній мірі сприяє принципам всебічного розвитку особистості. Існує протиріччя між освітнім потенціалом фізичного виховання та неповною його реалізацією на практиці.

Таким чином, проблема дослідження є у вирішенні питання оптимізації процесу фізичного виховання, для того щоб воно стало

вагомим фактором у формуванні особистих та професійних якостей студентів.

Мета роботи – вивчення ролі фізичного виховання в орієнтації студентів на здоровий спосіб життя та формування ціннісного ставлення студентів до здоров'я, а також необхідності впровадження особистісно-орієнтованого підходу в організацію занять з фізичного виховання.

Постійне оновлення різних сторін суспільного життя вимагає нових підходів в організації освіти. Освіта у всіх її формах визнається у якості пріоритетного напрямку у розвитку особистості. Тому здатність до самовдосконалення, самовиховання, саморозвитку стає особливо значущою. І у процесі становлення особистості немаловажну роль відіграє освіта у галузі фізичного виховання.

Останнім часом фахівцями ведеться інтенсивний пошук нових напрямків, форм і методів фізкультурно-спортивної роботи у ВНЗ, які б дозволили істотно підвищити для студентів привабливість фізкультурно-спортивної діяльності, забезпечити більш повну й ефективну соціокультурну значимість занять фізичною культурою й спортом. Йдеться перш за все про модернізацію системи фізичного виховання на засадах принципів особистісно-орієнтованої педагогічної парадигми.

Принцип індивідуалізації фізичного виховання студентів є одним з головних напрямків не тільки у теорії та методиці фізичного виховання, спортивного тренування і оздоровчої фізичної культури, а й принципом загальної педагогіки.

Особистісно-орієнтований підхід найкращим чином відповідає творчому розвитку студентів, оскільки він спрямований на задоволення інтересів і потреб, будується з урахуванням у них індивідуальних якостей і відповідає принципам гуманістичного напрямку в психології і педагогіці. Зазначимо, що принципи гуманістичної педагогіки відбивають по суті глибинне розуміння самої педагогіки, а тому тією чи іншою мірою визнаються всіма педагогічними школами. Основною їхньою ідеєю є увага педагога до цілісної особистості студента, його намагання створити умови для розвитку як його інтелекту, так і духовності, емоційних, естетичних і творчих задатків.

Особистісно-орієнтована спрямованість освіти та гуманістичні концепції фізичної культури та спорту до центру освітньо-виховного

процесу студента. Але практика показує, що у галузі фізичного виховання переважають командно-авторитарні методи педагогічного керування. Тому при проведенні занять з фізичного виховання повинна враховуватися взаємодія викладача та студента як необхідна умова гармонійного розвитку особистості. Педагогічне спілкування, позитивний взаємовплив під час занять сприяє продуктивному вирішенню соціально та особистісно вагомих завдань, стимулює розвиток особистості в рамках групи та є основою особистісно-орієнтованого педагогічного впливу.

Особистісно-орієнтований підхід у фізичному вихованні базується на таких пріоритетних аспектах:

- відповідність індивідуальним особливостям і можливостям кожного студента;
- одержання студентами задоволення від занять;
- отримання позитивних перспектив на засадах підтримки індивідуального самостійного вдосконалення;
- інтелектуалізація процесу.

Пріоритетними завданнями сучасної системи фізичного виховання у ВНЗ є створення умов для:

- усвідомлення студентами потреби в систематичних заняттях фізичними вправами, формування активної соціальної орієнтації на здоровий спосіб життя та перспектив саморозвитку й самореалізації;
- формування особистісного позитивного емоційно-ціннісного ставлення студента до предмета фізкультурної діяльності;
- опанування широким колом знань у галузі фізичного виховання, методики організації самостійних занять фізичними вправами, методами самоконтролю та методикою аналізу станів і самопочуття;
- забезпечення творчої діяльності студентів щодо використання набутих знань, умінь і навичок;
- зміцнення здоров'я, розширення психофункціональних можливостей, розвинення основних фізичних якостей, психофізичних здібностей, формування культури руху.

Здійснений теоретичний аналіз дозволяє визначити особистісно зорієнтоване фізичне виховання студентів ВНЗ як соціально-педагогічний процес гуманістичного спрямування, який створює максимально сприятливі умови для психофізичного й духовного

розвитку кожного студента на підставі сформованих у нього позитивних установок на систематичний процес самовдосконалення засобами фізичної культури, спорту.

З метою формування мотиву до фізичного та духовного самовдосконалення студентів необхідно, щоб пропоновані новітні технології фізичного виховання застосовувалися не тільки в освітньому просторі навчального закладу, а й у позанавчальний час. Це дозволило б реалізувати інтереси та потребу студентів до регулярних занять з фізичного виховання.

Література

1. Виленский М. Я. Физическая культура в научной организации учебного труда студентов /М.Я. Виленский. – М.: Прометей, 1993. – 156 с.
2. Круцевич Т. Ю., Петровский В. В. Теория и методика физического воспитания / Под ред. Т. Ю. Круцевич. – К.: Олимпийская литература, 2003. – Т. 1. – 423 с.
3. Леонов О. З. Організаційно-методичні засади позанавчальної роботи з фізичного виховання у ВНЗ //Теоретико-метод. проблеми виховання дітей та учнівської молоді,: збірник наукових праць. – Київ-Житомир, 2005. – Випуск 7. – С. 252–256.
4. Мудрік І. В. Організаційно-методичні засади вдосконалення фізичного виховання студентів [методичний посібник]/ І. В. Мудрік. – К., 2008. – 83 с.
5. Якиманская И. С. Личностно-ориентированное обучение в современной школе / И. С. Якиманская. – М.: Сентябрь, 1996. – 95 с.

МОТИВАЦИЯ СТУДЕНТОВ НА ЗДОРОВЫЙ ОБРАЗ ЖИЗНИ В УСЛОВИЯХ ПРИМЕНЕНИЯ ЛИЧНОСТНО-ОРИЕНТИРОВАННОГО ПОДХОДА В ФИЗИЧЕСКОМ ВОПИТАНИИ

Т.С. Халимовская, В.Г. Лосик, Н.Ф. Соломко,

В статье рассматриваются современные подходы к организации занятий по физическому воспитанию, которые способствуют формированию здорового образа жизни студентов. Проблемы образования в области физического воспитания рассмотрены с точки зрения понимания индивидуальности, интересов и потребностей студенческой молодежи

Ключевые слова: физическое воспитание, личность, мотивация, педагогические условия.

MOTIVATION OF STUDENTS TO THE HEALTHY WAY OF LIFE IN THE APPLICATION OF SELF-ORIENTED APPROACH IN PHYSICAL EDUCATION

T.S. Khalimovs'ka, V.G. Losyk, N.F. Solomko

The article is devoted to investigation of the current approaches to organization of physical training classes that promote healthy lifestyles of students. Problems of education in physical education are examined from the point of view of understanding the personality, interests and needs of student youth.

Key words: *physical training, personality, motivation, pedagogical conditions.*

Лосик Вікторія Георгіївна, Соломко Надія Федорівна – викладачі кафедри фізичного виховання Донбаської державної машинобудівної академії (м. Краматорськ, Україна)

Халімовська Тамара Сергіївна – заступник директора з навчальної роботи Краматорського технікуму Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (м. Краматорськ, Україна)

Losyk V.G., Solomko N.F. – Teachers of the Physical Culture Department of the Donbass State Engineering Academy

Khalimovs'ka T.S. – Deputy Director for studies of the Kramatorsk Technical School of Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky

Рецензент – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання Донбаської державної машинобудівної академії Ю. О. Долинний

Reviewer – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Physical Education of Donbass State Engineering Academy Yu.O.Dolynny

УДК 378.147

ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНО-СПРЯМОВАНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ СПОРТИЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Є. Є. Шишкін, А. О. Хоменко

У статті розглядається актуальна проблема сучасності – формування гуманістично-спрямованої фізичної культури у студентської молоді. Особливе місце у цьому процесі посідають заняття з фізичного виховання та використання спортивно-орієнтованих технологій в ході організації цих занять.

Ключові слова: *фізична культура, гуманістична спрямованість, спортивна орієнтація, фізичне виховання.*